

ZÁPIS

z obhajoby disertační práce paní Mgr. Markéty Olehlové

konané dne 28. 6. 2012

téma práce: Identity and Displacement in Contemporary Postcolonial Fiction

přítomní: dle prezenční listiny

Předseda komise prof. Procházka zahájil obhajobu a představil přítomným kandidátku. Školitelka dr. Nováková seznámila komisi s uchazečkou a její disertační prací.

Kandidátka představila komisi svou disertační práci. V práci se zaměřila na postkoloniální studia v anglosaské oblasti, tedy obor, kterému se ve středoevropském kontextu dostává velmi málo pozornosti. Soustředila se především na témata identity a místa. Metodologické a terminologické problémy jsou předmětem úvodu. První část práce se zabývá problematikou identity v kontextu postkolonialismu, druhá část rozebírá, jak jsou různá postkoloniální témata zpracována ve vybraných románech britského prostředí.

Oponentka prof. Franková přednesla závěry svého posudku. Oceňuje kvality disertace a doporučuje ji, práce ale mohla být ambicióznější.

Oponentka dr. Kolínská přednesla závěry svého posudku. Uznává kvality práce a doporučuje ji, také by však ocenila ambicióznější cíle. V práci by mohla být i typologie postkoloniálních děl a kandidátka měla věnovat větší pozornost stylistice.

Mgr. Olehlová reaguje na jednotlivé body oponentských posudků. Národnostní pohled na téma identity a vykořeněnosti nezvolila záměrně, aby udržela metodologickou jednotu práce. Velkým problémem byla zvláště terminologie, včetně samotného pojmu postkoloniální, jehož měnící se užívání reflektuje metodologické posuny oboru. Výběr primárních zdrojů a práci především s kanonickými texty je zdůvodněn již v úvodu. Typologie děl by samozřejmě byla možná a disertace původně obsahovala i historický přehled a klasifikaci, ale po dohodě se školitelkou se kandidátka rozhodla tyto části do práce nezařadit, protože by obsahovaly informace, které jsou snadno dostupné v jiných zdrojích. Výběr literárních děl byl veden především zamýšleným publikem. Práce je psána pro české čtenáře; toto téma by pro ně bylo nové a zajímavé. V českém kontextu je práce průkopnická. Ačkoli některé z rozebíraných románů existují v českém překladu a jsou mezi čtenáři známé, kritická recepce v českém prostředí se otázkami postkolonialismu nezabývá; z tohoto pohledu romány tedy známé nejsou. Disertace si klade za cíl tuto postkoloniální perspektivu pro české prostředí otevřít. Oponentura se pozastavuje například nad tím, že disertace předkládá známý román V. S. Naipaula jako originální; kandidátka to zdůvodňuje lyričností románu, která je mezi texty postkoloniálního kánonu neobvyklá. Na kritiku oponentury, že práce není dostatečně

inovativní a ambiciózní, kandidátka reaguje odkazem na zamýšlený okruh čtenářů. Jejím cílem bylo předložit základní témata postkolonialismu a otevřít tak problematiku pro další diskuzi. Oponentura kritizovala místy až žurnalistický styl psaní; kandidátka uznává, že před případnou publikací by práce musela projít dalšími revizemi, ale žurnalistický styl a odkazy na žurnalistické zdroje byly ovlivněny tím, že u současných literárních děl existuje jen málo vědeckých zdrojů.

Prof. Procházka podotkl, že témata identity a postkolonialismu s nacionalismem úzce souvisejí, a dodal, že disertace odráží stav postkoloniálních studií, tedy oboru, který právě prochází zásadní proměnou. Tyto různé starší a současné směry v disertaci samozřejmě nebylo možné obsáhnout, ale mohly být alespoň zmíněny. Prof. Franková se vrací k čtenářskému okruhu, který kandidátka pro svou práci zamýšlí, a připomíná, že široká veřejnost není primární čtenářskou skupinou disertační práce. Prof. Procházka vidí v disertační práci střet dvou záměrů, tedy disertační práce a učebnice. S tím souhlasí i dr. Kolínská. Kandidátka opakuje, že v českém prostředí je práce skutečně průkopnická, vzhledem k tomu, že se postkolonialismus na univerzitách běžně nevyučuje. Začínala tedy od ničeho a musela pracovat se základními zdroji. Jejím cílem bylo vytvořit pozadí pro další postkoloniální rozbor, s čímž ostatně souhlasil i přední postkoloniální teoretik prof. Young. Prof. Procházka navrhl, že v této souvislosti by bylo lepší práci napsat v češtině. Kandidátka vysvětluje, že pak by bylo nutné vytvořit i českou terminologii oboru a to by vyžadovalo spolupráci s filozofy, protože překlad pojmů je velice obtížný a problematický.

Vyhlášení výsledku tajného hlasování: Komise navrhla udělit titul doktor (PhD.).

Zapsala Anna Světlíková

Předseda komise Martin Procházka